The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 854 Toronto Monday December 6th 915 כט׳ כסלו פרשה ויגש תרעז מאָנטאג דער 6־טער דעצעמב. 1915 PRICE: 1 CENT

A S Freiles c/o The New York Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK CITY

אויך פון אונגארן קומען שלום קלאנגען

פון אונגארן הערט מען פערלאנגען שלום

לאנדאן דעצעמבער 6

"רייטשלאנד קען האבען שלום אזוי שנעל ווי זי ווילל", זאגט די "פאסט" עדיטאריעל, "דער שלום וועט אבער מוזען זיין לויט די בעדינגונגען פון דיא עלליים."

דער בוראפעסטער קארעספאנדענט רעדענדיג וועגען די שלום קלאנגען וואס נעהען דארט ארום זאגט:

"אין פאליטישע קרייזען אין אונגארן הערט מען מעהר ניט ווי וועגען א שנעלען פריעדענס אבמאך. מען ווארט דא אונגעדולדיג אויף דעם צוריקקעהר פון גראף אלבערט אפאני פון קאפענהאגען, דענעמארק, וועלכער האט אן אנטהייל גענומען אין קאנפערענץ פון רייזען קרייץ און האט אויף נעהאט א אופיציעלע מיסיאן בנוגע פריעדענס מעגליכקייטען אין אונגארן לויבט מען שטארק פארד.ס פריעדענס עקספעריאן.

דאס פאלק און די פרעסע הערט ניט אויף צו שרייען שלום און שלום.

רומעניען נעהמט אלע פריוואט שיפען צום סיליטער

לאנדאן, דעצעמבער 5

רייטערס א בוקארעשטער קארעספאנדענט טעלעגראפירט דאס די רומענישע מיליטערישע באמטע האבען אנגענומען דאס אלע דאמף שיפען, בארקען, שלעפ שיפען און אלע אנדערע סארטען גרעסערע אין לעגערע שיפלאך וואס שטעהען פעראנקערט אין רומענישע האפענס, וועלכע נעהערען צו אויסלענדישע און צו פריוואטע רומענישע קאמפאניעס, וועלן מאנטאג אפגעפירט ווערען, דאס הייסט זיי וועלען גענומען וועהען, געצוואונגען ווערהיין, פאר דער רעגירונגס מיליטערישע צוועקען. אין די אינטערעסען — ווי דאס ווערט פערטייטשט — פון דער נאצ יאנס פערטהיידיגונג.

דער קארעספאנדענט דערצעהלט ווייטער דאס ווען דער סענאט האט געפאלערט פון דעם פרעמיער בראטיאנא ער זאל זיי אויפקלערהען און געבען אביסעל מעהר ידיעות וועגען דער פאליסי פון לאנד בנוגע די אויסלענדישע מעכטע און אויף ווי עס האלט מכח קריעגס מאטעריאלען. דער סענאט האט געטענה'ט אז אזוי ווי זיי, דער סענאט זיינען א חלק פון רומעניען, לכן וואלט געווען ניט מעהר ווי רעכט אז זיי זאלען אויך האבען א שטיקעל בעגריפע וועגען די ענינים פון לאנד אין בעצוג צו פרעמדע לענדער. עס וואלט אויך געווען, דענעמן זיי, ניט מעהר ווי יושר'דיג אז זיי זאלען כאטש האבען א שטילעל ידיעה ווי עס האלט אויך מיט קריעגס מאטעריאלען, ווייל, האבען זיי ניטענה'ט, אויף'ן שלאכטפעלד אייב מען שיעסט ניט יענעם שיעסט יענער אונז.

די אלע פערענגען פון סענאט, דיא ערקלערונגען, די טענות און בקשות האבען ניט געהאלפען.

ער קאן אין וועט זיי גאר ניט ערקלערען און גאר ניט אויסזאגען בנוגע דיא אלע זאכען, האט דער רומעניישער פרעמיער ערקלערהרט דעם רומעניישן סענאט, ווייל, האט ער נעזאגט, די אינטערעסען פון נאציאנאלער פערטהיידיגונג פארערען דאס.

און די וועלט דארף דארום ניט זיין אונצופריעדען וואס זי וויים ניט געגען וואס רומעניען טהוט איצט און וואס זי נעהט טהון, ווייל דער רומעניישער סענאט און דאס רומעניישע פאלק — וויים אויך ניט. בלויז פרעמ ער בראטיאנא וויים . . .

עסטרייכער סאציאליסטען געהאנגען פאר פארערען פריעדען

זשענעוואַ דעצעמבער 5

די עסטרייך אונגארישע סאציאליסטען האבען אנגעפאנגען ארויסצולאזען מאניפעסטען פארערענדיג פריעדען. די מאניפאסטען ערקלערהרען אז די מלחמה האט געמאכט פאר שקלאפען אלע מענשען פון די לענדער.

די "סאלטברכט" און עסטרייכישע צייטונג ברענגט אן אויסצוג פון אזא מאניפעסט, ער איז ווי פאלגט.

עס איז קיין מאל קיין ריכטיגע פריהייט ניט געווען אין עסטרייך אונגארן, אבער זינט די מלחמה האט אויסגעברא'כען, האבען מיר פערלארען זאגאר דאס ביסעלע וואס מיר האבען געהאט. מיר האבען ניט קיין קאנסטיטוציאנעלע רעכטע און די תלונים האבען פיעל ארבייט, ווען די ציוויליזירטע וועלט וועט זיך דערוויסען וואס עס טהוט זיך אין עסטרייך וועט זי שטוינען.

מיר ווילען דא ניט ריידען און אויסרעכענען די פיעלע טשעכישע בירגער וועלכע זיינען געהאנגען געווארען, גור פון די עטליכע סאציאליסטען.

לאנגער איז געהאנגען געווארען בלויז דערפאר וואס ער האט געפאדערט פריעדען, אזוי פיהרט זיך די בארבארישע עסטרייכישע רעגירונג.

פון דעם גרעסטען מיניסטער ביז צום קלענסטען פאליציי בעאמטען זיינען שווינדלער, איבערהויפט אין בעהמען.

מיר ווילען ניט עסטרייך זאל זיעגען פערקעהרט מיר ווילען זי זאל פערלירען די עסטרייכישע רעגירונג וועט זיין די ערשטע וועלכע וועט רואינירט ווערען פון דער מלחמה, און דאס וואס דייטשלאנד וועט אנעקסירען בעלגיען און א טהייל פון פראנקרייך אז זאזא פערברעכען וואס די וועלט האט ווען געזעהען.

קריעגס פריזאן פאר האנדלען מט קריעגס מאטעריאלען

לאנדאן דעצעמבער 4

נעאערג פרעדעריק פריעסטלי איז היינט פעראורטהיילט געווארען אין באוסטריש פאלים קאורט צו פיער מאנאט פריזאן דערפאר וואס ער האט געהאנדעלט מיט קריעגס מאטעריאלען אהן אן ערלובניש.

אויסגעפונען האט מען דאס דורך'ן צענזאר, וועלכער האט אונטערגעשלאגען 2 ברייף וואס זיינען אדרעסירט קיין נ״יארק צו צוויי פרוען: פיידזש און שריעט, אונטערהאנדלענדיג מיט זיי וועגען צוויי מיליאן מאיזער ביסקען. און אזוי ווי ער האט קיין ספעציעלע ערלויבניש דערפאר ניט געהאט, לויט'ן דין, האט ער נעק־יגען פיער חדשים פריזאן.

איז זיך מודה אין מארד

אבערדארן, קווייבעק דעצ. 5

ווארן ווייטהער איז דא ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע פון מארד.

נאכדעם ווי דעטעקטיוס האבען איהם גענומען אויף א פערהער האט ער זיך מודה געווען דאס ער האט ערמארדעט די 75 יאהריגע עליזא דיפער.

ער האט מיט אלע איינצעלהייטען דערצעהלט ווי אזוי ער האט זי ערמארדעט.

ער איז אריין רודר'ן פענסטער אין איהר וואהנונג און האט זי דערשטיקט.

בכלל מאכט ווייטהער אן איינדרוק פון א האלבען משוגענעם. ער האט זיך גע וואלט צוויי מאהל פערניכטען, ערקלערענדיג אז זיין געוויסען פלאגט איהם.

קיינער פון די עליים וועט ניט שליעסען פריעדען אהן צווייטען

לאנדאן דעצעמבער 5

פאלגענדעס איז אן אויסצוג פון טעלעס פון דער דעקלאראציע וואס איז פארגיג וואך אונטערגעשריבען געווארען פון דעם ענגלישען אויסלענדישען מיניסטער סער עדוואארד גרעי און פון די אמבאסאדארען פון רוסלאנד, וועלכע דעקלאראציע באסאדארען פון פראנקרייך, איטאליען, בעלגיען יערע פון דיעזע נאציאנען ניט צו שליסען א בעזונדערען פריעדענס אבמאך:

"די ענגלישע, פראנצויזישע, איטאליענישע, יאפאנעזישע און רוסישע רעגירונגען טארען ניט שליסען קיין בעזונדערען שלום וועהרענד דעם איצטיגען קריעג.

"די פינף רעגירונגען שטימען צו דאס ווען מען וועט האלטען אין דיסקוסירען פריעדענס קאנדיציאנען זאל קיינע פון די עליים ניט פארערען קיינע פריעדענס בעדינגונגען אייזדער זי וועט ניט פרינען די איינשטימונג פון יעדער בעזונדער פון די איבריגע עליים.

דייטשען גלויבען שטארק אין דער ווירקונג פון דער מאשין

פעטראָגראד דעצעמבער 4

אין "רוסקי אינוואליד", וועלכע צייטונג ווערט ארויסגעגעבען פון קריעגס אבטהיילונג איז פאראן אן ארטיקעל פון א בעריהמטען רוסישען פאלקאוניק קלערגעט. אין דיעזען ארטיקעל ערדט דיע זער פאלקאוניק פיעל וועגען דער ענטוויקלונג פון די דייטשע מאשין הארמאטען פון די דייטשע ארמיע.

ער וויל האבען דאס די דייטשע ארמיי וועט קירצליך ווערען איין גרויסער מאשין הארמאט.

די דייטשע רעגירונג, זאגט ער, שפארט קיין מיה און געלד צו בויען דיעזע הארמאטען, צו בעזאָרגען זיי מיט אמוניציע און אויך צו לערנען די פראסטע אלגעמיינע אנגעגעהן מיט זיי.

ליט דעם שרייבערס מיינונג האט די רעגיערונג בדעה אויסצולערנען יעדען סאלדאט אין וואס פאר א צוויג פון דער דיענסט ער זאל ניט זיין ער זאל זיך קענען בענוטצען מיט זיי וועגען נוטיצ.

די וואס ארבייטען אין קיף, ארום האספיטאל און אויף די דרייווערס. אלע אלע ווערען געלערענט צו קענען געבריי־די מאשין. דייטשלאנד, זאגט ער, וויל פערוואנדלען איהר פערטהיידיגונגס קריעג אין מאשין הארמאטען באטארען. דאס וואס די דייטשען האבען גענוצט די האס־פיטאל אויטאמאבילס פאר'ן טראנספארט פון הארמאטען און אמוניציע בעווייזט די גרויסע אמונה וואס דייטשלאנד האט אין דער מאשין.

די דייטשען, שרייבט דער פאלקאוניק האבען ניט שטארק ליעב דעם באיאָ־נעט אין דער פאר זוכען זיי אין יערער הינזיכט צו ענטוויקלען זייערע פע־היגקייטען צו נוצען פערשיעדענע סאר־טען ביקסען אנשטאט דעם באיאָנעט.

דער שרייבער רעדט אויף וועגען דעם אינטערעשיער אין די מעטהאדען פון האנדף צווייען די עסטרייכע. יעדען סאלדאט אין וואס פאר א צוויג פון דער דיענסט ער זאל ניט זיין ער זאל זיך קע־נען בענוטצען מיט זיי וועגען נוטיצ.

ענגלישע מיניסטארען וועלען ניט קריעגען זייע״ר גאנצע ווייד־שעס

לאנדאן דעצעמבער 4

דער מיניסטארען קאבינעט בעטראכטט איצט א פלאן צו רעדוציערען איין דריטעל פון דעם געהאלט וואס די מיניסטארען ערהאלטען, נאכדעם וועט מען וואהר־שיינליך פארשלאגען, אדער "איינלא־דען", די מיטגליעדער פון פארלאמענט אז זיי זאלען אויך אראב לאזען איין דרי־טעל פון זייערע "ווייד־שעס", שרייבט דער פראניקל. זייט פרעמיער אסקוויטה, און פינאנץ מיניסטער מעקקענא האבען אויף'ן טרייד יוניאָן קאנפערענץ אויפגע־פאדערט די ארבייטער זיי זאלען עקאנא־מיזירען, זייט דענסטמאל איז געווען אוג רוהיג אין די ארבייטער קרייזען. די אר־בייטער האבען פשוט געשטעלט די פראגע פאר וואס האט מען אונז געהייסען עקאָ־נאמיזירען און פאר וואס האט מען קיין שריטע גענומען צו עקאָנאמיזירען די סע לערים פון די מיניסטארען און זא ווייי־טער.

קיין גרויסע דייטשע ארמיי אין סערביען

לאנדאן דעצעמבער 5

דער קלאנג אז א רוסישע ארמיי איז אריינגעדרונגען אין בולגאריען אדער אין רומעניען ווערט אבגעלייקענט אין א מעל רונג פון בוקארעסט.

עס ווערט בעהויפטעט אז די דייטשע און עסטרייכישע ארמייען אין סערביען זיינען איצטער ניט גרעסער פון 70 טוי־זענד. דייטשלאנד האט אבגעצויגען איהר ארמיי נאך דער בולגאריישער שטאדט רושטשוק גענן די רוסען וואס וועלן דא ערוואַרטעט און נאך גאליציען. דיעסטריי־בישע ארמיי פון סערביען איז אבגעשיקט געווארען צום איטאליענישען פראנט פון איצטער אן וועט דעם קאמפף געגען מאָנטענעגריען פיהרען בלויז עסטרייך און דעם קאמפף גענען די פראנצויזען און ענגלענדער — די בולגארען און טערקען.

3 טויזענד סערבען געפאנגען

וויען דעצעמבער 5

א דייטשע עסטרייכישע ארמיי האט ארום מיטראוויצא געפאנגען 3 טויזענד סערבען.

צווישען מיטראוויצא און איפעק האָ־בען פיעלע אלבאנען זיך אנגעשלאסען אין דער עסטרייכישער ארמיי.

די מאָנטענעגריער טרעטען ווייטער דוריק פאר די עסטרייכער אריבער פלע־וליע.

לאסאלע פאסירונגען

לואיס פאנצער, ה. סטארקמאן און ר. האישמאן, זיינען שבת פריה בראכט געווארען אויף א קלאגע דאס זיי האבען אנגעגריפען און געשלאגען אלעקס מארקאוויטש.

די אנגעקלאגטע האבען זיך ערקלערהרט ניט שולדיג און זיינען ארויס אויף ביל־ביז קומענדען מיטוואך ווען דער טרייאל וועט זיין.

מארקאוויטש ערקלערהרט אז די אויבע־הערמאהנטע האבען איהם אנגעגריפען און דערפאר וואס ער איז אמאל געווען א עדות גענען האישמאן און א געשלעג קייס

סעמיועל ווייסברויט, א צייטונגס פערקויפער האט זיך ערקלערהרט ניט שולדיג ווען ער איז שבת פארגעבראכט גע־ווארען אין קאורט אויף דער קלאגע פון גנב׳ענען צייטונגען פון די מייל פאבלי־שינג קאמפאניע.

די טרייאל איז אבגעלעגט געווארען ביז דעם 10־טען דיעזען מאנאט.

פיטער קאלווערט פון 152 דזשע־ראד סטריט איז נעכטען ארעסטירט גע־פאלען פון א סטריט קאר אויף'ן קארנער גאלט און דזשעראד סטריט.

אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד איז ער אויפגעהויבען געווארען. דר. סטרייט אן איז אבגעפיהרט געווארען אין סאנט מייקעלס האספיטאל פון וואנען עס ווערט בעריכטעט אז זיין צושטאנד איז א קריטישער.

פון דער צייט וואס די מאשינישטען וויגען האט ארויסגעשיקט איהרע פארע־רונגען צו די בעלי בתים זיי זאלען פון דעם ערשטען יאנואר 1916 העכערען די נעהאלט פון די ארבייטער, ווי עס איז שוין געווען געמעלדעט.

יעצט מעלדעט דער ביזנעס איידזשענט פון דער יוניאן אז פיעלע בעלי בתים, אי־בערהויפט וואו אמוניציאן ווערט געאר־בייט האבען געהעכערט די ווייד־שעס פון זייערע ארבייטער אויף 2 און א האלב ביז 5 סענט אויף'ן שטונדע.

ער ערקלערהרט אבער אז די מאשינים־טען וועלען זיך אויף דעם ניט אבשטעלען און וועלען פארערען א 9 שטונדען אר־בייטס טאג.

די אונטערזוכונג וואס אין דא אנ־געפיהרט געווארען אונטער דער פארזי־צונג פון דעם ספעציעלען רעגיערונגס קאָ־מישיאנער סיר טשארלס דיוויידסאן ווע־גן די מיליטערישע לאנדסאנטען, האט זיך שבת געשלאסען, און די קאמיסיאן איז אבגעפאהרען אין אטאווא וואו די אונטערזוכונג וועט פערענדיגט ווערען.

עס הערט זיך אויך אז די קאמיסיאן וועט אונטערזוכען די קלאגען וועגען די מיליטערישע ארדערס אויף קריידער.

א פריי וועמען נאמען איז אונבע־וואוסט איז נעכטען איבערגעפאהרען גע־ווארען פון א קאר אויף קווין סטריט. זי האט געוואלט איבערגעהן די גאס. זי איז אבער געגאנגען הינטער א קאר און האט ניט בעמערקט אז פון הערעווייטער זייט קומט אן אן אנדער קאר. זי איז אומגעוואָרפען געווארען און איז שרעקליך ציקלאפט געווארען.

אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד האט מען זי אויפגעהויבען און זי איז אבגע־פירט געווארען אין דזשענעראל האספי־טאל. זי איז אבער געשטארבען איידער זי איז צו זיך געקומען.

מען האט [illegible] זיינען קיינע פאפיערען וועלכע זאלען צייגען וועל די לעזער פון זשורנאל וועלען אונז זיכער האנקבאר זיין.

די מהעמע איז זעהר וויכטיג און אינטע־רעסאנט און הערר קרעשטמאר איז אלעי וועט עס בעארבייטען אזוי שעהן און אינטערעסאנט ווי וויכטיג.

מיר בעגריסען די פועלי ציוניסטען מיט זייער ליעבען גאסט.

הלואי ברענגען זיי אין אונזער מאר־ראמא אלן מאָנטאג און האנערשטאג אזעלכע אידען אין דאס לעבען דא וואלט געווען א סך, א סך מעהר אינטערעסאנט ווי עס איז.

א שעהנער הנוכה קאנצערט פאר אידישע קינדער

נעכטען, זונטאג, האט שטאטנעפ־גען א חנוכה קאנצערט אין דער זוליווער ווטי עוועניו שול.

דער קאנצערט האט געדויערט פון 3 ביז 5 נאכמיטאג אין קלינוואַרג האט נאמות הנאה געהאט.

א גרויסער יישר כח קומט רבי דאָק־זאר פריים ווייל, ווי די קינדערלאך דער געהלען, אין זיי ניט אזוי געפעלען די קעגדי וואס מען האט זיי געטהיילט — חנוכה געלד הייסט עס — וווי דו געשיב־טע פון חנוכה ווי האקטאר פריים האט זיי דערצעהלט.

"איט וואז עי ביוטיפול טאלד" האט א קליינע אידישע טאכטער מסביר געווען דעם שרייבער פון דיעזע צייל.

גרויסע דייטשע אמוניציאנס פאבריק פערניכטעט

לאנדאן דעצעמבער 5

פון קאלדינג, דענמארק קומט אן א ידיעה קיי קאפענהאגען דאס א גרויסע אמוניציאנס פאבריק אין האללע, פרייסען יז פערניכטעט געווארען דורך אן עקספלא־יאן. איינינע הונדערט לעבענס זיינען פערלארען גענאנגען.

די אורזאכע דעקט מען זיינען געווען אינצופריעדען ארבייטער ווייל איינינע פון זיי זיינען ארעסטירט געווארען.

אסתר מלכה מאזעס

אסתר מלכה מאזעס, די פרוי פון מר. מאזעס, איז נעכטען נאכמיטאג גע־שטארבען.

די פערשטארבענע איז אלט געווען 32 יאהר, פאר די לעצטע עטליכע יאהר איז זי אבער געווען קראנק, לוידענדיג פון קאנסאמפשאן.

די פערשטארבענע לאזט איבער צוויי קינדער.

די לויה וועט זיין היינט 12 א זייגער פון 196 דזשאהן סטריט.

זי וועט בעערדיגט ווערען אויף דער רו מעניישער סעמעטערי.

א גרויסע לויה ווערט ערוואַרטעט ווייל די פערשטארבענע האט געהאט צאהל־רייכע פריינד און פערהערער. זי איז גע־ווען די נשמה פון דער רומענישער לוידיס עיר סאסייטי וואו זי האט אלע עמטער פערטראטען.

איהר פאטער איז מיט א קורצער צייט געשטארבען.

גרויסע דייטשע ארמיי אין סערביען

פון איצטער אן וועט דעם קאמפף געגען מאָנטענעגריען פיהרען בלויז עסטרייך און דעם קאמפף געגען די פראנצויזען און ענגלענדער — די בולגארען און טערקען.

3 טויזענד סערבען געפאנגען

וויען דעצעמבער 5

א דייטשע עסטרייכישע ארמיי האט ארום מיטראוויצא געפאנגען 3 טויזענד סערבען.

צווישען מיטראוויצא און איפעק האָ־בען פיעלע אלבאנען זיך אנגעשלאסען אין דער עסטרייכישער ארמיי.

די מאָנטענעגריער טרעטען ווייטער דוריק פאר די עסטרייכער אריבער פלע־וליע.

מאראנטאר אידען הערען א גוט ווארט.

זונטאג אבענד האט א גרויס אידישער פובליקום פערזאמעלט אין אדרפעלאָיס האל אין באטהווירסט סטריט פערבראכט אן אויענד אין גרויס פערגעניגען הערענ־ריג דעם זעלטען שעהנעם אידישען דעד נער הערר קרעטשמאר איזראעלס.

ער האט גערעדט איבער א טהעמא וואס אסט פאר מעמבערס פון זיין פארטיי פון זיין פארטיגע פועלי־ציוניסטען, און דאך זיינען אלע געזעסען ווי בעצויבערט אין איפמערקזאם אויף־עערטערט יעדעס ווארט פון זיין מוח.

אויסער וואס זיין לעקטשור מאכט צו דענקען, צו אינשטיניג צו ניט, אויסער דעם האט זיך דער עולם פשוט אמוזירט. ווייל נאט האט דעם אידען געבענשט ער זאל אזוי קענען רעדען אז עס זאל ליעב זיין איהם צו הערען.

איבערגעבען דעם אינהאלט וואלט שעהנסען בענעהן א עולה צום דערזיער. ווייל טויטע בוכשטאבען קענען ניט אר־ברגעבען די רעדע ווייזע.

בלויז א לעבעדיגער מענש מיט אזא שעהנער שפראכע און אויסשפראכע, מיט אזא מאדוראציאן און רייבקייט פון מאן און דיקציע און טעמפעראמענט און נאך ווייטיגע זאכען מאר א רעדנער, האט גע־האנט האלטען אזא חן׳עודיג דרשה.

מיר ראטהען הערצליך אלע וואס לע־זען דיעזע צייטען צו נעהן הערען דעם עבען רעדנער מארגען אין לוריק מחע׳ אמער איבער דער זעהר וויכטיגער און אינטערעסאנטער טהעמא "דער אידישער קאנגרעס.

מיר טהוען דאס מיט גרויס פערגעני־גען ווייל דא לעזער פון זשורנאל וועלען אונז זיכער האנקבאר זיין.

די טהעמא איז זעהר וויכטיג און אינטע־רעסאנט און הערר קרעשטמאר איז אלעי וועט עס בעארבייטען אזוי שעהן און אינטערעסאנט ווי וויכטיג.

מיר בעגריסען די פועלי ציוניסטען מיט זייער ליעבען גאסט.

הלואי ברענגען זיי אין אונזער מאר־ראמא אלן מאָנטאג און האנערשטאג אזעלכע אידען אין דאס לעבען דא וואלט געווען א סך, א סך מעהר אינטערעסאנט ווי עס איז.

א שעהנער הנוכה קאנצערט פאר אידישע קינדער

נעכטען, זונטאג, האט שטאטנעפ־גען א חנוכה קאנצערט אין דער זוליווער ווטי עוועניו שול.

דער קאנצערט האט געדויערט פון 3 ביז 5 נאכמיטאג אין קלינוואַרג האט נאמות הנאה געהאט.

א גרויסער יישר כח קומט רבי דאָק־זאר פריים ווייל, ווי די קינדערלאך דער געהלען, אין זיי ניט אזוי געפעלען די קעגדי וואס מען האט זיי געטהיילט — חנוכה געלד הייסט עס — ווי דו געשיב־טע פון חנוכה ווי האקטאר פריים האט זיי דערצעהלט.

"איט וואז עי ביוטיפול טאלד" האט א קליינע אידישע טאכטער מסביר געווען דעם שרייבער פון דיעזע צייל.

געלד געשיקט

מר. ה. ווייזבערג, שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט פאנעם קורס.

37

סענט (פארזרוכעל)

מיר שיקען איך טעלעגראפיש

מר. ה. ווייזבערג, דער ארויסגעבער פון „זשורנאל״ מיינט בלויז דא טובה פון דו. וואס שולדען, אז זוועד נערד זאל אנקומען שנעל, ריכטיג און פאר דעם ביליגסטען פרייז.